

Sprawozdanie Zarządu Stowarzyszenia Woldenberczyków w Polsce

(byłych Jeńców Oflagu II C Woldenberg)

za okres od 15 listopada 2001 r. do 31 grudnia 2006 r.

Krajowa Komisja Woldenberczyków, która od 1958 roku była zrzeszeniem Woldenberczyków na XVI Zjeździe w 2000 roku, postanowiła powołać Stowarzyszenie Woldenberczyków. Stowarzyszenie, które ma zrzeszać nie tylko jeńców Oflagu II C Woldenberg, ale również ich rodziny i osoby sympatyzujące z patriotyczną spuścizną Woldenberczyków. Powyższe, ma zapewnić ciągłość i opiekę nad miejscami pamięci narodowej i dokonaniaми związanymi z Jeńcami Oflagu II C Woldenberg wpisującymi się w nasze dziedzictwo narodowe. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze zarejestrował Stowarzyszenie w dniu 15 listopada 2001 roku. Stowarzyszenie Woldenberczyków jest więc osobą prawną i działa na podstawie przepisów ustawy Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U.Nr 20, poz. 104 z późniejszymi zmianami), oraz na podstawie statutu. Do Rejestru Sądowego wpisano następujący skład Zarządu Stowarzyszenia:

– Maria Kowalska Chilomer	- prezes zarządu
– Kazimierz Błaszczyk	- wiceprezes zarządu
– Kazimierz Woźniak	- wiceprezes zarządu
– Bogdan Wawrzyniak	- sekretarz
– Tadeusz Feder	- członek zarządu
– Ks. Gerard Kropidłowski	- członek zarządu
– Tomasz Rogoziński	- członek zarządu

Sytuacja powołanego Stowarzyszenia, a właściwie Zarządu Stowarzyszenia, okazała się bardzo trudna. Niespodziewana śmierć śp. Prezesa Wacława Kotańskiego w dniu 1.07.2001 r. i później 10.08.2001 r. Wiceprezesa Henryka Tomiczka sprawiła, że zostaliśmy zdani na siebie i organizację Stowarzyszenia trzeba było tworzyć od podstaw.

Po rozeznaniu sytuacji i ocenie ważności spraw przystąpiliśmy do pracy. Najważniejszą sprawą okazała się „walka” o wpis do Rejestru Zabytków budynku Muzeum Woldenberczyków wraz z przyległym doń terenem. Władze miasta Dobiegniewa i środowisko Woldenberczyków zabiegają o to od 2001 roku.

Wreszcie, wytrwałe i uparte dążenia o zachowanie pamięci o Oflagu II C spowodowały, że w czerwcu 2005 roku odbyła się w Dobiegniewie sesja wyjazdowa Sejmiku Województwa Lubuskiego, a następnie wyjazdowe posiedzenie Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa z udziałem Wojewody Lubuskiego. Po wizjach lokalnych w Muzeum i na terenie został powołany zespół roboczy w sprawie uporządkowania i zagospodarowania terenu po byłym Oflagu II C Woldenberg.

Oдноśnie terenu podjęto decyzję o utworzeniu Parku Kulturowego, nad którym pieczę sprawować będą władze gminy. Oдноśnie Muzeum oceniono, że wymaga remontu. Kapitalny remont budynku został przeprowadzony do końca 2006 roku i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej, z budżetu państwa i budżetu gminy - łączna kwota to 897.570,25 złotych.

Następna znacząca sprawa to oprawa plastyczna wokół figury Madonny Woldenberskiej - Matki Bożej z Dzieciątkiem i wpis rzeźby do rejestru zabytków. Rzeźba znajduje się w kościele parafialnym w Dobiegniewie, jest dziełem artysty Stanisława Homo-Popławskiego, powstała w Oflagu II C i znajdowała się w kaplicy obozowej. W rezultacie oprawy plastycznej rzeźby stanowi Order Virtuti Militari. Tutaj oprócz zgody konserwatorów zabytków musieliśmy uzyskać zgodę Kanclerza Kapituły Orderu Virtuti Militari gen. Bryg. Stanisława Nałęcz-Komorowskiego. Prace zakończono w 2006 roku sfinansowano z budżetu gminy w kwocie 30.000 złotych. Pozostaje do załatwienia sprawa wpisu rzeźby do rejestru zabytków.

W związku z utrudnionym bezpośrednim kontaktem ze znaczną grupą Woldenberczyków, z uwagi na wiek i niełatwy dojazd do Dobiegniewa, Zarząd Stowarzyszenia wysłał do członków na koniec każdego roku szczegółowe sprawozdanie z działalności woldenberskiej.

Woldenberczycy są związani z młodzieżą szkolną i uczestniczą w uroczystościach szkół:

- Szkoły Podstawowej im. Żołnierzy Września Woldenberczyków (m-c kwiecień)
- Gimnazjum im. Ryszarda Koncewicza (Woldenberczyka, m-c październik).

Szkoły organizują każdego roku „Dzień Patrona Szkoły”. W szkole im. Żołnierzy Września-Woldenberczyków w „Dniu Patrona Szkoły” Miasto Dobiegniew i Stowarzyszenie Woldenberczyków organizują konkurs pn. „Konkurs Recytatorski Poezji Obozowej Oflagu II C Woldenberg”. Konkurs cieszy się dużą popularnością wśród młodzieży i wzrasta ilość szkół zgłaszających w nim udział.

Wykorzystując okazję przyjazdu do Dobiegniewa na ww. uroczystości Stowarzyszenie organizuje każdego roku „ Zjazd Woldenberczyków”. Zjazdy rozpoczynamy uroczystą Mszą św. w Kościele Parafialnym. W Zjazdach uczestniczy kompania Honorowa Wojska Polskiego, która przeprowadza Apel Poległych. Zjazdy uświetnia też młodzież deklamacjami i piosenkami powstałymi w obozie. Po tej części uroczystości członkowie Stowarzyszenia rozpoczynają część „ roboczą”.

Teraz przypomnę ważniejsze wydarzenia omawianego okresu:

rok 2003

- wysłanie życzeń do Ojca Świętego Jana Pawła II z okazji 25-lecia Jego Pontyfikatu

rok 2004

- w Bibliotece Narodowej w Warszawie w dniu 28.10.2004 r. odbyło się otwarcie wystawy pt. „WOLDENBERCZYCY”, obejmującej twórczość oficerów w Obozie Jenieckim Oflag II C Woldenberg w latach 1939- 1945. Otwarcia wystawy towarzyszył występ Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego i uczniów Szkoły Podstawowej im. Żołnierzy Września Woldenberczyków z Dobiegniewa. Wystawa trwała do 4.12.2004 r. Wystawa przez cały czas cieszyła się dużym powodzeniem. Pomysłodawcy, autorowi i wykonawcy wystawy inż. arch. Zbigniewowi Wilmie przekazaliśmy szczególne słowa podziękowania i uznania. Sprawę pilotowało Środowisko Warszawskie. Według oceny pracowników Biblioteki Narodowej w uroczystości otwarcia uczestniczyło około 270 osób.

- W dniu 28.10.2004 r. na XX Zjeździe Woldenberczyków podjęto uchwałę nadania tytułu honorowego członka Stowarzyszenia Woldenberczyków Panu inż. arch. Zbigniewowi Wilmie. Panu Zbigniewowi Wilmie zawdzięczamy wystawę „WOLDENBERCZYCY”. Od pomysłu umieszczenia jej w Warszawie, poprzez wszystkie prace związane z organizacją wystawy, aż do jej sukcesu. Wystawa stała się prawdziwą nobilitacją Woldenberczyków i Stowarzyszenia Woldenberczyków, a Polska dowiedziała się, że jesteśmy. Wszystkie wyżej wymienione prace zostały wykonane bezinteresownie.
- na XX Zjeździe podjęto również uchwałę nadania Gimnazjum w Dobiegniewie imienia Ryszarda Koncewicza, który w wojnie obronnej 1939 r. walczył w obronie Warszawy. Odznaczony został Orderem Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych. Jeniec Oflagu II C Woldenberg. W obozie członek Klubu Sportowego Lwów i jego kapitan sportowy. Po wojnie selekcjoner reprezentacji Polski, wychowawca wielu pokoleń trenerów, wykładowca i publicysta.

rok 2005

- w dniach 30.09- 1.10.2005 r. odbył się XXI Zjazd Woldenberczyków. W czasie Zjazdu imię Pastora Christiana Christiansena nadano alei prowadzącej na teren byłego Obozu Oflag II C Woldenberg. Jest to wyrażenie wdzięczności i podziękowania dla Pastora duńskiego, który jako delegat YMCA wizytował obozy. Dla Polaków był bardzo pozytywnie ustosunkowany. Jeńcom Oflagu II C pomógł znacząco w przetrwaniu niewoli. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele duńskiego korpusu dyplomatycznego ze Szczecina.

W sprawozdaniu tym należy jeszcze wspomnieć historię „naszej” Szkoły Podstawowej im. Podchorążego Tadeusza Starca, konspiratora w Oflagu II C zamordowanego przez hitlerowców 27.03.1941 r. Szkole groziła likwidacja z uwagi na zmniejszającą się liczbę dzieci. Staraliśmy się wspólnie o utrzymanie szkoły. W 2003 r. prowadziliśmy korespondencję z wszystkimi urzędami zawiadującymi edukacją w Polsce. Niestety w 2004 r. zapadła decyzja Władz Samorządowych o likwidacji szkoły z dniem zakończenia roku szkolnego 2003/2004, no i zmartwienie, co się stanie z budynkiem szkoły wraz z izbą pamięci i tradycjami. Obecnie w budynku znajduje się Filia Muzeum Regionalnego w Barlinku. Filia ma Dział Woldenberczyków, Szkolnictwa i Wsi. W budynku tym mieści się też szkolne schronisko młodzieżowe z możliwością skorzystania z dobrze wyposażonej stołówki. Budynek jest więc nadal placówką społeczno-oświatową.

Nadal utrzymujemy kontakt z mieszkańcami Dziedzic. Na przykład w dniu 30.09.2006 pojechaliśmy do Dziedzic na spotkanie z członkami Stowarzyszenia Przyjaciół Dziedzic. Towarzyszyła nam młodzież szkolna z Dobiegniewa, nauczyciele i wiceburmistrz. Uczestnicy spotkania z pełnym uznaniem wyrażali się o sposobie zagospodarowania byłej szkoły. Następnie pojechaliśmy na cmentarz, złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy znicze na wspólnej mogile poległych w styczniu 1945 roku Woldenberczyków. Pan Bohdan Pstrykoński - Woldenberczyk zapoznał nas z historią Walki w Dziedzicach w dniu 30 stycznia 1945 roku. Była więc to żywa lekcja historii - młodzież była bardzo zainteresowana. Po odmówieniu wspólnej modlitwy za poległych wróciliśmy do Dobiegniewa.

Zarząd w ramach swoich kompetencji reprezentował też Stowarzyszenie na zewnątrz:

- w dniu 6 maja 2005 r. uczestniczył w spotkaniu kombatantów Powiatu Myśliborskiego z okazji 6-tej rocznicy zakończenia II Wojny Światowej i państwowości polskiej na Pomorzu Zachodnim. Spotkanie odbywało się na Rynku Miejskim w Barlinku.
- na dzień 11 listopada 2005 r. Barlinek zaprosił nas na uroczystości związane z obchodami 88-ej Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Państwo Polskie. Masza św. w intencji Ojczyzny, Apel Poległych i złożenie kwiatów przy pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego miało miejsce w Barlinku. Następnie autokarem przejechaliśmy do Dzierżyc na uroczyste otwarcie Filii Muzeum Regionalnego w byłej szkole, po czym odbyła się Chłopska Biesiada.
- w dniu 20.05.2006 r. Jego Ekscelencja ks. Biskup Adam Dyczkowski dokonał konsekracji ołtarza i Kościoła pw. Chrystusa Króla w Dobiegniewie. W uroczystościach Stowarzyszenie Woldenberczyków reprezentowali członkowie Zarządu.
- w dniu 27.09.2007 r. uczestniczyliśmy w uroczystych obchodach 90-tej rocznicy powstania Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Poznaniu.

Z pełną satysfakcją przekazujemy naszym Członkom wiadomość, że Minister Edukacji Narodowej w piśmie z dnia 25.04.2007 r. znak DMB-ER- 5060-37/07 dot. Programu wycieczek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej, do miejsc pamięci narodowej, które tworzyły i tworzą nasze dziedzictwo zaliczył Dobiegniew - pomnik i muzeum jeńców wojennych.

*Za zgodność odpisu
Andrzej Pazda
28 listopada 2023r.*